

Választások zajlottak, fontos döntések születtek a XI. zsinat első ülészakán

Budapest – A Magyarországi Evangélikus Egyház (MEE) XI. Zsinata 2018. november 23–24. között ülésezett Budapesten, az Üllői úti székházban. A két nap fontos döntéseiről, eseményeiről összefoglaló tudósításunkat olvashatják.

Gáncs Péter lelkészi korelnök áhítatával vette kezdetét az MEE XI. Zsinata. A nyugalmazott evangélikus püspök Jn 15,1–8 alapján hangsúlyozta, hogy a Jézus általi egzisztenciális megragadottságunk és az ő választása sokkal fontosabb, mint a zsinati választás alakulása. A Mester és a tanítványok harmonikus együttélése különösen abból a szempontból bír jelentőséggel, hogy – Karl Rahnert idézve – a jövő keresztényei misztikusok kell legyenek, akik teljes létükkel Krisztusba kapaszkodó közösség. Ha kiszakadunk, tűzre való venyige leszünk mi is. Jézus nélkül az új zsinat sem tud cselekedni.

Az igehirdető meggyőződését fejezte ki, hogy az egyházunkért érzett felelős elkötelezettség vezeti az ülésen megjelenteket, s a gyümölcstermés esélye előtt állunk. Fontosnak nevezte ugyanakkor, hogy az egyház törekeny egységének megőrzésén, a békesség munkálásán, az építésen és elmélyítésen fáradozzunk. Bár karcsúsított struktúrára, stratégiára, tervre, végiggondolt jövőképre van szükség, az anyagi források végiggondolása mellett mégis szem előtt kell tartanunk, hogy az igére kell támaszkodnunk. Az emmausi úton járunk, s tudhatjuk, hogy nem vagyunk egyedül. Kérjük is Urunkat, hogy maradjon velünk, és kéréseinket majd a szükséges módon megadja nekünk.

Az első ülést **Kendeh Gusztáv** nem lelkészi korelnök nyitotta meg, aki figyelmeztette a tagokat arra, hogy felelősségteljesen legyenek hűek mandátumukhoz, ügyeljenek a pontosságra, felkészültségre, számoljanak be közösségüknek az itt folyó munkáról, kérjék ki küldőik véleményét az aktuális kérdésekben.

A zsinat megismerkedett a korjegyzőkkel **Szlaukó Orsolya**, **Hrivnák Mihály**, **Mészáros Kornélia** és **László Lajos** személyében.

A zsinati tagok eskütétele után **Solymár Péter**, a jelölőbizottság elnöke arról számolt be, hogy mindent rendben találtak a jelölésekkel kapcsolatban, így a választások megfelelő előkészítést követően mehetnek végbe.

A választási folyamat első lépéseként zsinati elnököt választottak: **Lackner Pál** és **Hafenscher Károly** jelöltek közül Hafenscher Károly lett ismét a zsinat lelkészi elnöke.

A zsinat nem lelkészi elnökének **Abaffy Zoltánt** jelölték, akit újra meg is választottak.

A zsinat új lelkészi alelnöke **Aradi András**, nem lelkészi alelnöke **Ittész András** lett.

A következő ülésen az elnök-püspök választása következett, melyen a korábban, 2017-ben megválasztott elnök-püspököt, **Fabiny Tamást** megerősítették pozíciójában.

Az országos felügyelői tisztség betöltése kapcsán három jelöltre lehetett szavazni **Font Sándor**, **Pröhle Gergely** és **Pröhle Péter** személyében. A választás során a zsinati tagok Pröhle Gergelyt szavazták meg.

Az elkövetkező időszakra elnök-püspök helyettesi pozícióra **Szemerei Jánost**, országos felügyelőhelyettesnek **Mészáros Tamást** választották.

A választás további menete az alábbi eredményeket hozta:

Országos ügyész: **Székács György.**

Az Országos Számvevőszék elnöke: **Zsugyel János.**

Az Országos Számvevőszék tagjai: **Böröcz Anikó, Királyné Reizinger Márta, Opauszkai Gáborné, Rávai Mónika, Horváth Z. Gábor, Gömböcz Róbert.**

A Diakóniai Bizottság elnöke: **Gregersen-Labossa György.**

Az Egyházzenei Bizottság elnöke: **Kendeh Gusztáv.**

Az Evangelizációs és Missziói Bizottság elnöke: **Gáncs Péter.**

Az Építési és Ingatlanügyi Bizottság elnöke: **Benczúr László.**

A Gazdasági Bizottság elnöke: **Abaffy Zoltán.**

Az Ifjúsági és Gyermekbizottság elnöke: **Grendorf-Balogh Melinda.**

A Nevelési és Oktatási Bizottság elnöke: **Gadóné Kézdy Edit.**

A Sajtóbizottság elnöke: **Lovass Tibor.**

A Gyűjteményi Tanács elnöke: **Kovács Eleonóra.**

Az Országos Bíróság lelkészi tagjai: **Aradi György, Franko Mátyás, Kapi Zoltán, Volkerné Kovács Márta** és **Zsednai Józsefné**, nem lelkészi tagjai: **Auer Éva, Gíró Szász János, László Jenő Csaba, Hornyák Eszter, Beke Ágnes** és **Herczeg Gergely**, jegyzője: **Bede Tamás.**

A zsinati bizottságok elnökei:

Törvény-előkészítő bizottság: **Tengölics Márta.**

Ügyrendi bizottság: **Tölli Balázs.**

Teológiai bizottság: **Orosz Gábor Viktor.**

Lelkészi jegyzők: **Asztalos Richárd, Pethó Judit** és **Szebik Károly.**

Nem lelkészi jegyzők: **Balicza Máté, Szamosi Attila** és **Baráth Katalin.**

A második napon az alábbi eredményekkel folytatódott a választás:

Országos Jelölőbizottság: **Solymár Péter, Szabó András** és **Rácz András.**

Zsinati Választási Bizottság: **Csengeri Tamás, Kalincsak Balázs** és **Dobrovolny Máté.**

A Zsinat Törvény-előkészítő Bizottságának tagjai: **Adorjáni Nagy Anikó, Bozorády Krisztina, Csengeri Tamás, Szilvásiné Peregi Eszter, Homoki Pál, Hrivnák Mihály, Lőrincz Csaba, Szabó Szilárd, Szpisák Attila** és **Tölli Balázs.**

A Zsinat Teológiai Bizottságának tagjai: **Mészáros Tamás, Nagy Zoltán, Szebik Károly, Vancsai József, Fábri György, Koczor György** és **László Lajos.**

A Zsinat Ügyrendi Bizottságának tagjai: **Dobrovolny Máté** és **Szamosi Attila.**

A választások után a Zelenka Pál Evangélikus Szolidaritási Alappal kapcsolatos törvénymódosítás került terítékre Pröhle Gergely és **Csorba Gábor** felvezetésében. A lelkészi életpályamodell (LÉM) részeként ugyanis az egyház szándéka az, hogy vonzóvá tegye a lelkészi pályát, s e célból lakások vásárlására és építésére a Zelenka Pál Alapból egyszeri kétmillió forintos támogatást biztosít a legalább öt év aktív szolgálatban álló lelkészek számára az általuk igényelt időpontban, 2015. július 1. után vásárolt vagy épített ingatlan után. A szolgálati viszony öt–húsz éven belüli megszűnése esetén az összegnek kizárólag az ötven százaléka visszafizetendő.

A gyermekáldási ellátás kiszélesítése is terítékre került, melyre így a gyermek kétéves koráig, illetve a módosítás szerint a gyermek családba kerülésétől (pl. örökbefogadásától) számított két évig jogosult a vele otthon lévő lelkész, illetve lelkész. Emellett a gyermek egy- és kétéves kora között az eddigi heti nyolc óra munkavégzés lehetősége húsz órára bővült. Az általános és részletes vita után a zsinat megszavazta a törvénymódosítást.

Ezután a 2019-es évi költségvetés általános és részletes vitájára került sor. Pröhle Gergely örömmel számolt be arról, hogy az állami számvevőszéki vizsgálat jó eredménnyel zárult: „Jó rendünk illeszkedik ahhoz, hogy a világi nyilvánosság előtt úgy kell fellépünk, hogy a közpénzek felhasználása megfeleljen az állami törvényeknek” – mondta az országos felügyelő. A költségvetés prioritásaként említették a LÉM-et és HÉM-et (hitoktatói életpályamodell), az oktatás és diakónia ügyét, a tartalékalapok észszerű felhasználását és a gyülekezetplántálást (Győrújfalun és Kerepestarcsán). Az általános és részletes vita után a zsinat megszavazta a bevételi főösszegben 22 milliárd 705 millió forintban és kiadási főösszegben 20 milliárd 966 millió 400 ezer forintban meghatározott 2019. évi költségvetést.

A tárgyalások közben sor került az elnök-püspök és az országos felügyelő beiktatására, valamint a bizottságok vezetőinek eskütételére. A Hafenscher Károly, Aradi András és **Krámer György** végezte liturgiai szolgálatban részt vettek a kerületek felügyelői, valamint a zsinat nem lelkészi vezetői is. Hafenscher Károly a Római levél 12. fejezete és Máté evangéliuma 20. fejezete alapján tartott prédikációjában önvizsgálatra, küldetésisztázásra és jövőtervezésre kérte az ünnepi istentiszteleten részt vevőket, mondván a kegyelem naponkénti újrakezdésre, megtérésre, józan gondolkodásra, a jóra való igyekezetre kell, hogy készteszen. Rámutatott, hogy az egyház nem a világ mintájára működik, s a „pozíciók” sem hatalmat, hanem – Jézus szóhasználata szerint – rabszolgamunkát jelentenek. Kulturális, intézményfenntartó, jogi személyeket tömörítő, gazdasági társaságként, pályázatból élő csapat helyett az Isten dicséretében és emberek szolgálatban megvalósuló igehirdetésére van szükség. Küldetésünk van az élet jó hírét hirdetni, a pozitív cselekedeteket gyakorolni Isten ígéretére alapozó, előrenéző tekintettel. Ahogy az igehirdető megfogalmazta: a hit merészségével és alázattal lehetőségek nyílnak meg. ^[1]^[2]„Jézus szavával, Jézus asztalától, naponkénti, mai, aktuális megtérésből indulunk, hogy munkáljuk a közöttünk lévő Isten országát, hogy közöttünk így legyen ez a rend” – zárta szavait a zsinat lelkészi elnöke.

Az eskütétel és az országos elnökség beiktatása után megszólaló Fabiny Tamás elnök-püspök beszédében annak az örömeinek adott hangot, hogy a pénteki napon a déli harangszó utáni imádságot követően történt a megszavazása. Elcsendesedhetett a zsinat a választás előtt, így coram Deo, azaz Isten színe elé lépve, egy percnyi csend után, az ora et labora jegyében történhetett meg a döntés. Az elnök-püspök arra kérte a közösséget, hogy ez az imádság legyen meghatározó a következő hat évben is. Kérte a közösség tagjait: imádkozzanak elnöktársáért és érte, valamint minden vezetőért, hogy továbbra is „a lényegesben az egység, a kevésbé lényegesben a szabadság, de mindenkiben a szeretet legyen” (Philipp Melanchthon). Fabiny Tamás végül az elnök-püspöki liturgiában elhangzott ószövetségi ígéretre utalt: Józs 1,7 szerint Isten törvényétől „se jobbra, se balra” nem szabad eltérni. Ebben az összefüggésben Babits Mihály *Jobb és bal* című versét idézte: „Ki állíthat / jobbra vagy balra engem? / Labdázatok, mindenkié vagyok! / Csak majd az Isten / ha az ítélet trombitája szól, / állítand jobbra vagy balra. / A többi: játék. (Noha sírnom kell rajta.)”

Pröhle Gergely iktatási beszédében visszaemlékezett egykori, 2006-os megválasztására. Az eltelt időszak tapasztalatairól szólva megállapította: testvéri közösség csak ott jöhet létre, ahol a problémákról, ellentétekről is nyíltan lehet beszélni – tehát így is kell. Az egyház csak úgy lehet továbbra is önálló, szellemileg és tetteiben is igényes, ha a rá jellemző többféle lelkiségi irány egyaránt jelen van, a világi képviselők pedig beadják a közösbe különböző szakmai tapasztalataikat, kapcsolatrendszerüket. Az országos felügyelő itt egyértelműen utalt választási kihívójának politikai és mezőgazdasági tapasztalatainak, kapcsolatrendszerének fontosságára. Támogatást kért, hogy a missziói parancshoz kapcsolódva továbbra is teológiai

igényességgel, a lelki és anyagi háttér megteremtésével segítsük békességre törekedve a Szentlélek munkáját egyházunkban.

Az ülésen végezetül döntöttek arról, hogy a Tényfeltáró Bizottságba Székács Györgyöt is delegálják jogi szakértőnek.

A zárszóban a zsinat lelkeszi elnöke, Hafenscher Károly kihirdette, hogy a következő ülésre 2019. február 22-én kerül sor.